

شاعىن باقشا بۇقارانىڭ باقتى تۇرمىسن ارلەندىردى

◉ **حالىقتىڭ باقتى تۇرمىسى ەڭ ۇلكەن ادامدىق ۇقق**

□ انار بۇلت \ شىنجاڭ گازەتىنىڭ تىلشىسى ۋاڭ يايۇن

”بۇگىن كەشىتتە ۋېىر توپ گۈل - اعاش اكلەنئەدى، مەن كەشكى ساعات 12گە دەيىن قا- رايلاۋىم كەرەك“. وتكەن بىرنەشە كۇندە 40 سەئىتى گرادۇسقا تاياعان جوعارى تەمپەراتۇرا ۋۇرمىچى قالاسىنداعى شاعىن باقشالاردىڭ قۇرد- لىس اياق السىنا تىتتەي دە نىقال جەتكىزگەن جوق. سايباق رايونىدىق باۋ - باقشا باسقارۇ مەكەمەسىنىڭ تەخنىكى تىان جىياۋيۇي كۇندىز قىزمەتكەرلەردىڭ اعاش، بۇتا - بۇرگەن جانە گۈل - ۋشوپ سىندى جەر جامىلمىسىن باپتائۇنا جەتەكشىلىك ەتسە، كەشتە تاغى بالاۋسا گۈل - اعاشتاردى جوبالاۋ چەرتوجى بويىشا تىغىلغىقتى ورنالاسترادى.

يىىل جىل باسنان بەرى ۋۇرمىچى قالاسى ”جاسلىدىقتى ارتتىرىپ، باقشانى كوبەيتۋدى“ 10 ۇلكەن خالىق نۇرمىسى ناقتى سىتەرنىڭ ۋېىرى رەتىندە قاتارعا نەگىزىپ، اشق بوس جەر- لەردەن، جوبلاپ قۇرىلىس جۇرگىزۋگە بولمايتىن ۇش بۇرىشتى جەرلەر مەن سىناشا جەرلەردەن تولق پايدالانىپ، جالپىلىق جاڭالاۋ جۇرگىزىپ، ماڭغىنداعى بۇقاراعا تاماشالاۋغا، سەيىلدەۋگە بولاتىن، ەرەكشەلىككە باي، مادەنيەتتى ايكلەيتىن شاعىن باقشا ازىرلەدى.

مىڭيۇان جولىنىڭ ەكى جاعىنا ورنالاسقان، يەلەگەن جەر اۋدانى 1560 شارشى مەتر كەلەتىن يوۋحاۋ گۇل الابى ۋۇرمىچى قالاسىنىڭ يىتەرئەت- تە تانىمالى جاڭا ات بايلار جەرىنە اينالدى. جىشاۋجۇي، لانشۇهۋا سىياقتى 100دەن استام گۇل - ۋشوپ ۋار قىيلى سايكەستىرىلىپ، گۇل تە- ڭىزى كورنىسىن قالىبتاستىردى ۋارى قالا تۈر- عىندارنىڭ ”گۇل الەمىن“ سۇراستىرىپ بىلەتىن عىلىم جالپىلاستىرۇ بازاسىنا اينالدى.

”گۇلدىڭ ۋتۇرى مول دا ۇان ۋتۇرلى، ساناپ تاۋىسقىسىز، ۋېىشىنى دە وتە كوركەم، سونداي - اق قىش قۇمىرا، شاعىن ايكەل سىياقتىلار ولاردىڭ اراسىندا ايشىقتالىپ تۇر، ۋر

كۇنى كوپتەگەن ادام بۇل ارانى ەكسكۇرسىيالاپ، سۇرەتكە تۇسەدى“. 81 جاستاعى گو اتاي يوۋحاۋ گۇل الابىنا تايانماڭداعى جولاشىلار اۋتوموبىل زاۋودى شاعىن اۋماعىندا تۇرادى، ول: ۋر كۇنى تاڭەرتەڭ، نۇستەن كەيىن ۇيدەن شىعپ سەيىلدەيىمىن، كوركەم گۈل تەڭىزىن كورگەنمەدە كوڭل كۇيىم ەرەكشە كوتەرىلىپ قالادى، - دەدى.

ۋۇرمىچى قالاسى خۇاڭواڭ كوشەسى مەن چىداۋ - ۋان جولى تۇيىلىسكەن اۋىزدىڭ شىعسى سولتۇستىك بۇرىشىنا ورنالاسقان 306 شارشى مەتىرلىك ۇش بۇرىشتى اۋماقتا فۇلۇكاۋ، شۇيلا، خوڭيەلي سىياقتى وسىمدىكتەر ارالاس ۋوسىپ، ەرەكشە كوز تارتادى.

”بۇل ارا بۇرىن بەتكەي، توزىعى جەتكەن جەر بولاتىن. قازىر نەدەگەن ادەمى بولپ جۈد- دەلگەن، قاراساڭ قۇاناسىڭ“، - دەپ الفاۋ ايتتى ۋيخۇيلىياڭ ەلەكتر ستانىياسى شاعىن اۋماعىندا تۇراتىن لۇان يۇانلىڭ.

ۋتىلىشى ۋماجىلىس - كورمە داڭغىلى مەن فىڭچي كوشەسى تۇيىلىسكەن اۋىزدىڭ باتىس وڭتۇستىك بۇرىشىندا ەڭۋ، نوپىراقپەن جابۇ، قايتا تەڭستەۋ قىزمەتىنىڭ ەدەقاشان ورنىدالغان. دىمەن كوردى، جۇمىسشىلار بۇركىپ سۇارۇ سۇ جۇيەسىنىڭ قۇرىلىسىن جۇرگىزىپ جاتىپتى.

”بۇرىندارى وسى ارا دەڭگەيى ايرماسى 2 مەتىر كەلەتىن قۇلاما شۇڭقىر بولاتىن، قۇلاما تە- گىستەلگەننەن كەيىن، دوعا ۇزىندىعى 670 مەتىر، كەڭدىگى 10 مەتىر كەلەتىن بەتكەي قالىبتاستى“. جۇڭگو قۇرىلىس 3 - مەكەمەسى توبى شەكتى سەرىكتەستىگى شۇيەوگوۋ رايونى شاعىن باقشا نىسانىنىڭ جاۋاپتىسى شىۋىڭ لۇ تىلشىگە ەداعى جەردە قۇرىلىس جۇرگىزۇ تاسلىنىدە جاڭالىق اشىپ، 640 شارشى مەتىرلىك بەتكەيكە اعاش، بۇتا - بۇرگەنىىڭ 6 سورتىن، گۇل اعاشتارنىڭ 19 سورتىن ەگەتىندىگىن ۋارى ەرەكشە كورنىس- تىك تاس ورنالاستىراتىندىمەن ايتتى.

ەسىكتەن شىقساڭ، كورىنىستى كورەسىڭ، اباغىڭدى انتاپ باسساڭ، باقشاعا كىرەسىڭ. كىشكەنە دە كوردىكتى شاعىن باقشا قالانىڭ تۇكىپر - تۇكىپىرن وڭايلىقپەن قول جەتكىزەتتىن

”قىالداغى تۇرمىسقا“ اينالدىردى.

”بىزىدىڭ بۇل اراعا تەز ارادا كىشكەنە باقشا سالىناندىنمەن ەستىدىم، شىنىمەن وتە جاقسى بولغان ەكەن!“ شۇيەوگوۋ باقشاسى 2 - ۋنومىرلى ەسىگىنىڭ كىرۇ - شىعۇ اۋىزىنداعى قو- رىتىپا زاۋود سەمىيالىقتار اۋلاسىندا تۇراتىن فۇجىيانپىڭ قازۇ ماشىناسىنىڭ قاچا ەلدىنداعى جولىدىڭ ەكى جاعالاۋىنداعى ”قوقىر - قوقسىق ۋيىندىسىن“ تەگىستەپ جاتقاندىمەن كوروپ، ەلدا تەرەزەنى اشپى، جاسلىدىقتى كورپ تۇرۇغا ۋمەت ارتتى.

تانىستىرۇعا قاراعاندا، قازىرگە دەيىىن ۋۇرمىچى قالاسىنىڭ جاسلىدىق مولشەرى 36.77%، جاسلىدانۇ قاشتىم مولشەرى 39.92% بولپ، باقشا- نىڭ جاسلىدىق قىزمەت وتەۋ رادىيۇسىنىڭ قاشتىم مولشەرى 87.57%كە جەتكەن.

”اۋدانىنىڭ ۇلكەن - كىشىلىگى ۋر ۋتۇرلى، يقۋاتى تۇرىلىشە شاعىن باقشا قۇرىلىسى ارقىلى قالانىڭ ەكولوگىيالىق ورتاسىن ساپالالىندىرىپ، قالا تۇرىعىندارىنا قالا ورماننىڭ اراسىندا بولۇ، جول جاعالاۋى جاسىل جامىلمەمەن كومەك- رىلۇ، ادامدار كوركەم كورنىسى ورتاسىندا ۋجۇرۇ سىندى تاماشا سەىنۇدى ازىرلەدى“.

ۋۇرمىچى قالالىق ورمان شارۋاشلىعى جانە جايلىم مەكەمەسى (قالالىق باۋ - باقشا باسقارۇ مەكەمەسى) باۋ - باقشا باسقارۇ ۋبولىمىنىڭ باستىعى لي زىجاڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: يىيىل ۋۇرمىچى قالاسى كوشە بويىنداعى بولەك - سالاق بوس جەر، اشق بوس جەر سىياقتىلار- دان تولق پايدالانىپ، 26 ورنىنان شاعىن باق- شانى، شاعىن سەيىل باقشاسىن جاڭادان سالادى، مۇنىڭ قۇرىلىس اۋدانى 421.24 مۇ، يىىك اعاشتان 50 مىڭ تۇپ، بۇتا - بۇرگەننەن 4 مىللىيون 60 مىڭ ۋتۇپ، گۇل - شوپىتەن 4 مىللىيون 560 مىڭ ۋتۇپ ەڭۋ جوسپارلاندى.

ۋتىلىشىنىڭ ۋعىسۇنىنا قاراعاندا، ۋۇرمىچى قالاسى سوغى جارتى جىلدا شاعىن باقشا قۇرۇغا بولاتىن جەر بولىكتەرنىڭ جاي - جاپسارىن ۋغە- سىپ، تەكسەرۇ قىزمەتىن ورىستەتىپ، كەلەر ۋېىر جىلداغى شاعىن باقشا قۇرىلىسىنا ەلدىڭغى مەرزىبەدىك نىساندار داينىدىمەن جۇرگىزەدى ەكەن.

◉ **رەنگى ورنالىتىڭ شىنجاڭ قىزىلتى جىزىندەركى انگىدا ئاچىلىسىنىڭ رۇخىن ۇيرىدلىك، داپاكتىلەلدىر دىلىك جاڭا داۋىردىكى جۇڭگوشا سىرتسىياپىتىك شىنجاڭ ئۇرۇشا قۇلىشىلىق**

كۆرەسكەرلىك جاس داۋرەن

يىڭ شىۋي:

چارقىن جۇرەگىمىمەن جالىپعا جان اشىر بولامىن

يىڭ شىۋي — وتباسىنىڭ جالغىزى. ۇلىنىڭ سۇغا كەتكەن بالانى قۇتقارغان جايىن ەستىگەن اكەسى يىڭ جۇن الاڭداۋمەن بىرگە ەدان رىزا بولادى، الاڭداعانى يىڭ شىۋي سۇدا جۇزۇڭگە دەر- لىكتەي ەمەس، رىزا بولغانى باسقالار قاتەرگە جو- لىققاندا، ونىڭ باتىلدىقپەن كومەك قولىن سوزغانى، بۇل بالاسىنىڭ مەيىرىمىدى، جاۋاپكەرىشلىك ارقالايد- تىن بالا ەكەندىگىن اڭغارتادى. ”بالا باۋىر ەت دەگەن، سۇغا ۋتىۋىسپ كەتكەن بالا دا بىرەۋدىڭ اياۋلىسى عوي“، - دەدى يىڭ جۇن.

يىڭ شىۋي مەن ساباقتاستارنىڭ ادام قۇت- قارغان اڭگىمەسى مەكتەپكە لەزدە تارايىدى، سول سەبەبتى دە ولار ساباقتاستارنىڭ نازارىندا قاھار- مانغا اينالادى. ساباقتاستارنىڭ نازارىندا يىڭ شىۋي ۇيد- رەنۇگە نىتالى، كوللەكتىۋتى قىزۇ سۇيەتىن، وز- گەلەرگە كومەكتەسكىش. بىرەر ساباقتاسى قىين ماسەلەگە جولىقسا، ول كوپىشلىكپەن بىرگە اقىل- داسىپ شەشەدى؛ كلاستا تازالىق سىتەۋ جۇمىسى ۇيىستىرىلسا، ول قاتىناشۇعا ەلدىمەن تىزىمدەلە- دى. ”ول ۋسى جۇزىندىك ارەكەتى ارقىلى ۇلگى كورسەتىپ، بىزگە ونەگە بولدى“، - دەدى كلاس باستىعى جاۋ حاۋبو.

يىڭ شىۋي تۇرالى كلاس جەتەكشىسى جاڭ جىنخۇا: ”ول ۋورالدى دا ۋبىلىمىدى، سە- نەمدى دە قاچىرلى، كوپتەگەن داڭقتارعا يە بولسادا اسقاقتاپ كورمەدى، وزگەلەردى مەيىرىمگە بولەپ جۇرەتىن، اشق - جارقىن جاقسى بالا“، - دەيدى ماقتانىشىپەن.

جوعارى مەكتەپ ەمتىحاننى اياقتادى، بولاشاق ەلدىندا يىڭ شىۋيدىڭ ۋوز ۋومىر جولى تۇرالى جوسپارى ايقىن، ”جاڭا داۋىر- دەگى كوممۇنىستىك جاستار وداعى مۇشەسى رەتىندە، مەن ۇيرەنۇ مەن تۇرمىستا وزىمە قاتاڭ تالاپ قويىپ، ادال ادام بولىپ، جۇ- مىستى تاباندىلىقپەن سىتتەپ، قۇلىشىنا ۇيرە- نىپ، وزگەلەرگە كومەكتەسىپ، جارقىن جۇ- رەگىمىمەن جالىپعا جان اشىر بولامىن“، - دەدى يىڭ شىۋي.

(باسى 1 - بەتتە)

قار - مۇز قۇرىلىعى قۇرىلىسىن جانە ونىمەن قام- داۋدى كۇشەيتىپ، قار - مۇز ساياحاتى، قار - مۇز سپورتى، قار - مۇز جابىدىقتارى سىياقتى كوپ ۋتۇر- لى كاسىپ كۇپىلەرىن كەڭەيتىپ، قار - مۇز باۋراە- دىلمىن، باسەكەلىك قۇانتىن، نىقال كۇشىن ۇزدىك- سىز كۇشەيتىپ، رايونىمىزدىڭ قار - مۇز سپورتىنىڭ جانە قار - مۇز ساياحاتىنىڭ جوعارى ساپالى دماۋىن شىنايى ىلگەرلىتەۋ كەرەك.

ۋماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: جاستار — شىنجاڭنىڭ ەكونومىكالىق، قوعامدىق دماۋىنداعى جالىندى قوسىن جانە تىرەكتى كۇش، ۋر ۇلت جاستارىنىڭ اناعۇرلىم جاقسى ەسەيۋىن، اناعۇرلىم تەز دماۋىن جەبەۋ جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسىيالىستىك شىنجاڭ قۇرۇداعى نەگىزدىك، سىترا- تەگيالىق نىجەنەرىبا. شىنجاڭنىڭ قوعام ورنىقتىلىعى مەن باياندى تىنىشتىق باس نىساناسىن جۇزەگە اسىرۇدىڭ بىيىگىندە تۇرىپ، جاستاردى دامتۇدى قىزمەتتىڭ جالپى جاعدايىنا قويىپ جوسپارلاپ، ىلگەرلىتەپ، جاستاردى دامتۇدىڭ اناعۇرلىم كە- مەلدى قىزمەت جۇيەسىن ورناتىپ، بارلىق جاستار دارىندى بولپ ەسەپەتىن، بارلىق ادام دماۋغا ەسە قوساتىن جاندى جاعدايدى قۇلىشىنا قالىبتاستىرۇ كەرەك. جاستاردىڭ ىدەيا - ۋمورال قۇرىلىسىن كۇ-

^[1] 5593341 پوچتا ئومومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان مەكەن - جايىمىز: ۋۇرمىچى قالاسى خوڭيۇان سولنۇستىك جولى 500 - ئومومىر، تاراتۇ ورتالىغى: 5593062، جارىناما باسقارماسى: 5593341